

ЗА Одрживи развој и еколошку општину

Невесиње има све просторне и природне услове да се развија на принципима одрживог развоја што је један од услова напретка наше општине.

Наша стратешка развојна политика заснована је на тежњи ка просперитету утемељеном на одрживом развоју, зеленој економији и рационалном коришћењу сточарских и пољопривредних ресурса за производњу хране. Желимо да градимо еколошку општину како бисмо њене природне љепоте користили кроз туризам и пољопривреду.

Циљеви су нам:

- Подршка улагању у обновљиве изворе енергије;
- Примјена концесионе политике која плански газдује, а не девастира ресурсе, што ће спријечити да се накнада прелива у приватне цепове;
- Санирање свих дивљих депонија, спречавање настајања нових и боља организација управљања отпадом (сортирање отпада, системско прикупљање отпада у руралним подручјима);
- Рјешавање дугогодишњег проблема централне депоније у Бишини уређењем и контролом у складу са еколошким стандардима;
- Дугорочни план је изградња погона за сортирање и прераду комуналног и грађевинског отпада којим би се смањила количина отпада у централној депонији, али и дивљим депонијама.

ЗА Планско развијање туризма

Невесиње има добар географски положај, нетакнуту природу обогаћену културно-историјским споменицима и велики потенцијал у погледу сеоског туризма. Тренутни проблеми у општини су недостатак смјештајних капацитета, слаба промоција туристичке понуде и пасивност у унапређењу садржаја и различитих манифестација. Циљ нам је повезати општину Невесиње са туристичким мјестима из

окружења, те туристима понудити другачији и привлачан садржај, базиран на природним потенцијалима. План је да се развој туризма базира на моделу јавно-приватног партнерства.

Циљеви су нам:

- Детаљно истражити и спровести план да се језеро Алаговац ослободи за туристичке садржаје те да се комплетно водоснабдијевање пребаци на извориште Удбина;
- Фредити прилазе плажама, рекреативне зоне, бицикличке и трим стазе, смјештајне зоне у појасу језера Алаговац, а све у складу са претходно дефинисаним правилником на нивоу општине;
- Искористити туристички потенцијал планина Вележ, Црвањ и Снјежница те развијати планински и алпинистички туризам, изградњом туристичких комплекса, организовањем фестивала, концерата и кампова;
- Градити ревитализацију и реконструкцију, те промоцију природног, нематеријалног и културно-историјског наслеђа (планина Вележ са језером, Морине, Невесињска олимпијада, Невесињска пушка, Овчији брод, Новакуша, некропола стећака Калуфи);
- Невесињску олимпијаду унаприједити и у организационом смислу, увести нове дисциплине, подићи све дисциплине на регионални и професионални ниво, те саму манифестацију проширити на Невесињско културно љето са различитим активностима, концертима, уличним фестивалима итд;
- Промовисати и развијати сеоски одрживи туризам, те подстицати повећање смјештајних капацитета у виду еко и етно насеља у природном окружењу;
- Интензивирати улагање у ревитализацију Улице невесињских устаника („Средња улица“) те подржати враћање малих трговачких и занатских радњи са циљем оживљавања садржаја.

ЗА Одрживу пољопривреду и напредак села

Циљ је да повећамо и систематизујемо производњу хране и покажемо брижан однос према селу рационал-

нијим и одговорнијим кориштењем пољопривредних ресурса. Свједочимо све већој потреби глобалне популације за здравом храном, те бисмо организованом производњом и дистрибуцијом вратили живот на село.

Циљеви су нам:

- Вишеструко повећати улагања у сеоску инфраструктуру (путеви, наводњавање и механизација);
- Остварити константну и бољу сарадњу са пољопривредницима те им пружати континуирану подршку за аплицирање на пројекте из различитих фондова;
- Направити попис цјелокупне пољопривредне производње, стоке и карактеристика грла којима домаћинства располажу како бисмо имали базу за стратегију развоја у складу са расположивим ресурсима;
- Растеретити градски водовод изградњом острвских водовода у близини пољопривредних добара са претходним истраживањем подземних вода;
- Ревитализација пољопривредних задруга, истраживање тржишта и регионални пласман робе, промоција и маркетинг производа, набавка механизације и организовање пољопривредника у систему „Машински прстен“;
- Развијати сточарство кроз спровођење матичне евиденције и селекцијских мјера;
- Спровођење анализе и заштите пољопривредног земљишта, санација оштећеног те уређење земљишта које није култивисано;
- Акценат ставити на производњу луксузне робе и робе са додатном вриједношћу, веганске, еколошке и органске хране;
- Стимулисање подизања прерађивачких капацитета стварањем услова привлачних за инвеститоре који би се бавили прерадом култура карактеристичних за овај простор;
- Контрола извоза стајског ђубрива са простора Невесиња;
- Уређење ловства, контрола одстрела дивљачи те развој ловног туризма;
- Контрола експлоатације шуме, пошумљавање;
- Подстицати развој воћарства, капацитета за складиштење и прераду воћа.

ЗА Спорт и здраве животне навике

Да бисмо стварали и изграђивали културу спорта од најмлађих узраста, те спорт ослободили политичког утицаја, спровешћемо следеће мјере:

- Донијети стратегију развоја спорта и спортских клубова;
- Јасно дефинисати начине и изворе финансирања професионалног и аматерског спорта на дугорочној основи;
- Поспјешити и омасовити бављење спортом међу дјецом како би омладинске школе биле базе клубова које ће стварати квалитетне домаће играче на којима би се

базирао рад клубова;

- Повећати улагања у изградњу нових спортских терена и рекреативних зона (трим стазе, бициклическе стазе, атлетске стазе, терене и помоћне терене, оспособити гријање у спортској дворани за вријеме наставе као и за рекреативце);
- Ангажовати компетентне, стручне и посвећене тренере и руководиоце са dobrim намјерама, јасном визијом и дистанцом од политичких субјеката;
- Радити на стварању услова за развој зимских спортова;
- Организовати спортске и рекреативне активности за дјевојке и жене;
- Организовати рад омладинског центра са различитим инклузивним садржајима и едукацијама за школарце, излетима у природу, камповима, еколошким обукама и слично.

ЗА Социјално уравнотежено друштво

Невесине спада у неразвијене општине у којима већина становништва има приходе који су много нижи од просјечне потрошачке корпе. Неколико стотина грађана ради у Мостару и сусједним општинама, а тај број је у љетном периоду много већи. Међутим, сезонски послови нису трајно рјешење нити стални извор прихода, те су многи грађани наше општине егзистенцијално угрожени. Потребно је изградити друштво које ће једнако штитити све своје грађане уз посебну подршку рањивим социјалним групама, те учинити сва социјална давања транспарентним и праведним.

Циљеви су нам:

- Развити систем бриге о старим лицима кроз мобилне тимове, посебно онима који живе у условима тешке искључености и сиромаштва;
- Подстицати остатак младих људи кроз изградњу станова за младе брачне парове по субвенционисаним цијенама и додјелу бесплатних локација са свом потребном инфраструктуром;
- Повећавати издвајања за новорођену дјецу те развити систем помоћи породицама;

- Значајно повећати стипендије за најбоље студенте и дефицитарна занимања, те им обезбиједити запослење на подручју општине;
- Формираћемо фондацију за заштиту дјеце и самохраних родитеља и дјеце са сметњама у развоју;
- Приликом запослења у јавна предузећа дати предност родитељима из вишечланих породица и онима чији чланови нису запослени, уколико такво радно мјесто одговара њиховој стручној спреми.

За Стабилну, просперитетну заједницу и ефикасну власт

У нашем друштву, па тако и у општини, очигледна је политичка дискриминација и неједнакост грађана у свакодневној институционалној пракси, а идентитетске манипулације рефлектују се на све међуљудске односе и конфликте у свим сферама живота. Ови разлози нас мотивишу да се ангажујемо на превладавању актуелних политичких подјела првенствено уклањањем социо-економских, политичких и других узрока који су до њих довели те сталним подстицањем политичког и друштвеног дијалога.

Вјерујемо да наши политички неистомисљеници нису наши непријатељи него само људи који мисле другачије те да политичке подјеле никако не би смјеле бити узрок конфликта међу родбином, радним колегама и комшијама.

- Вјерујемо да ће боља сарадња наше општине са сусједним општинама западне и источне Херцеговине допринијети бољем животу и у нашој општини те ће наша политика бити усмјерена на јачање сарадње међу општинама те оснаживање регионалне сарадње.
- Наш је циљ успостављање концепта отворене и одговорне власти те враћање повјерења грађана у институције.
- Градску управу учинићемо доступном грађанима те успоставити „Дан отворених врата“ за разговор са грађанима на седмичном нивоу.
- Подстицаћемо развој локалне самоуправе и јачање права грађана и представника цивилног друштва да утичу на одлуке о питањима која се одражавају на њихов живот и привређивање.
- Направићемо прерасподјелу запослених у јавном сектору у складу са планираним јавно-приватним партнерствима.
- Извршићемо промјене руководећих кадрова јавних предузећа, којим ћемо на руководеће позиције поставити школоване, компетентне и нестраначке кадрове, како би се осигурало ефикасно управљање и постизање циљева предузећа.

ПРОГРАМ ЛИСТЕ ЗА ПРАВДУ И РЕД НЕВЕСИНЕ 2024–2028.

ШТА БИСМО МИ РАДИЛИ?

ЗА Нови модел економског развоја

Економско пропадање наше општине види се у одсуству индустрије и занатства, а очигледно је и заостајање цијеле источне Херцеговине у односу на остатак Републике Српске.

Наш циљ је вођење сасвим нове економске политике која је посвећена развоју и предузетништву и ослобођена од интереса сумњивог капитала и страначких мотива. Наша жеља је да створимо локалну заједницу окренуту развоју малог и средњег предузетништва те привлачну за инвеститоре који отварају нова радна мјеста. У том смислу неопходан је радикалан заокрет у економској политици како би се направио отклон од доминације привилегованих појединаца ка реалној економији и онима који стварају и запошљавају.

Циљеви су нам:

- Системско подстицање домаћег предузетништва у градинама сточарства, пољопривреде и туризма;
- Привлачење средњих и малих инвеститора кроз позитиван пословни амбијент и обезбијеђену инфраструктуру;
- Искорјењивање негативне праксе рада на црно, рада у вријеме празника као и ускраћивање права радника на недјељни, односно годишњи одмор;
- Фаворизовање праведног запошљавања и заштита поштеног пословања и рада;
- Стимулисање наших успјешних привредника у дијаспори да стечено знање и капитал улажу у нашу општину;
- Активирање енергетских потенцијала у складу са природном средином;
- Рационална расподјела новца из буџета у складу са постављеним приоритетима;
 - Сарадња са успјешним сусједним општинама, са циљем покретања одређених производних погона у Невесињу у складу са потребама тржишта.